

Integrationssuccesen

"Succes har mange fædre, men fiasko er forældreløs" (ukendt forfatter)

SIRI's Lærerkonference

Den 1. november 2019

SISYFOS

Problemstillingen

- Hvordan går det med integrationen i Danmark set med et beskæftigelsesperspektiv?

Agenda

- Min baggrund
- Hvorfor er integrationen en succes?
- Hvad er årsagerne til succesen?
- Hvilket fundament hviler den på?

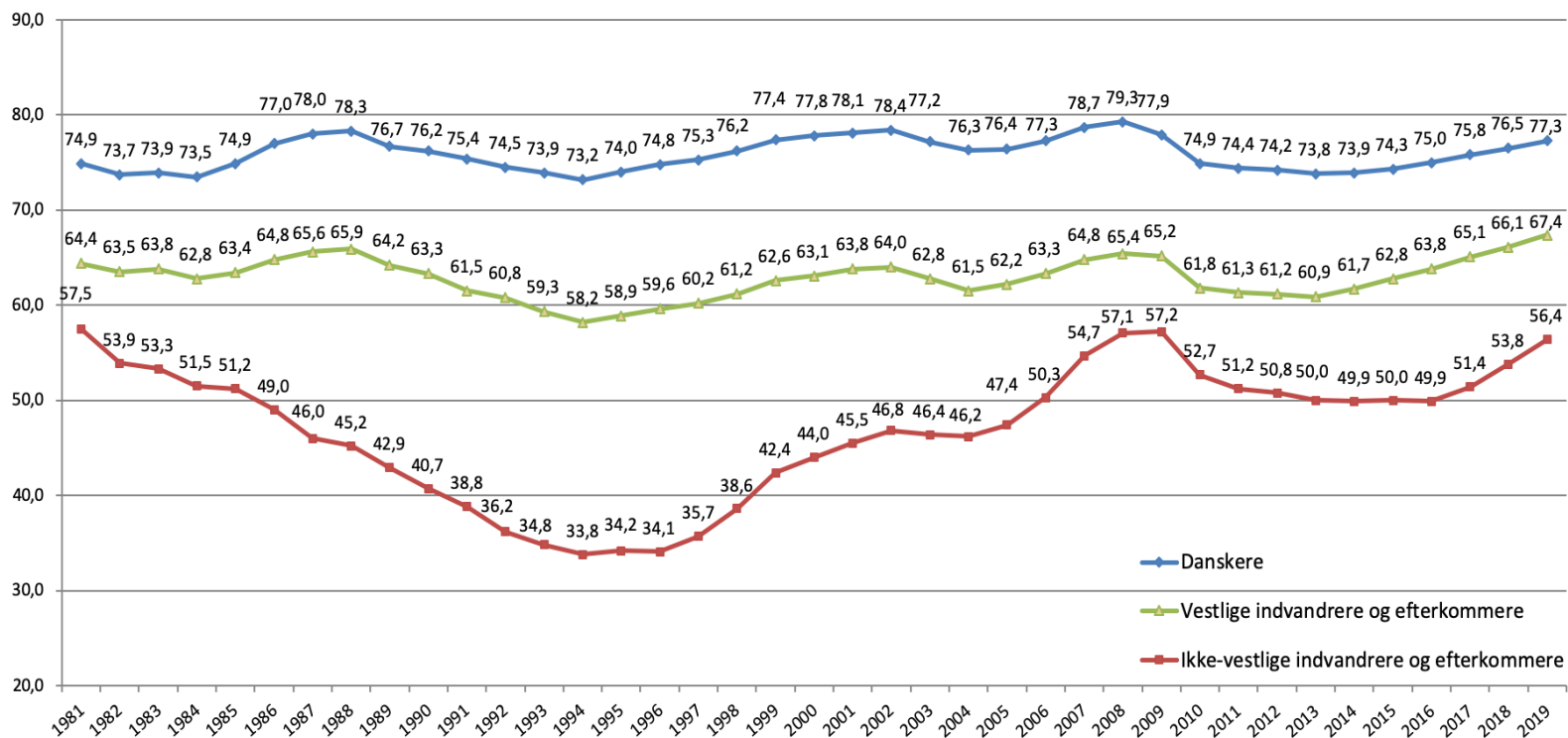
Min baggrund

- Masser af praktiske hands-on-erfaringer med at skaffe jobs til indvandrere via eget konsulentfirma Sisyfos siden 1997: virksomheder, kommuner, hovedpersonerne, Vollsmose, Mjølnerparken m.v.
- Debatbogen ”Den anden virkelighed” fra 2009 på Informations Forlag om integrationssuccesen.
- Ph.d.-afhandling ”En supertanker ændrer kurs”, der på et videnskabeligt grundlag argumenterer for integrationssuccesen (Poul Due Jensens Fond, Arbejdsmarkedsstyrelsen samt Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration).
- Mission: Fra Frygt til Fakta. Det skal være fakta, der styrer indvandrer- og integrationsdebatten. Ikke frygten og angsten for de fremmede.

Beskæftigelsesfrekvensen 1981-2019

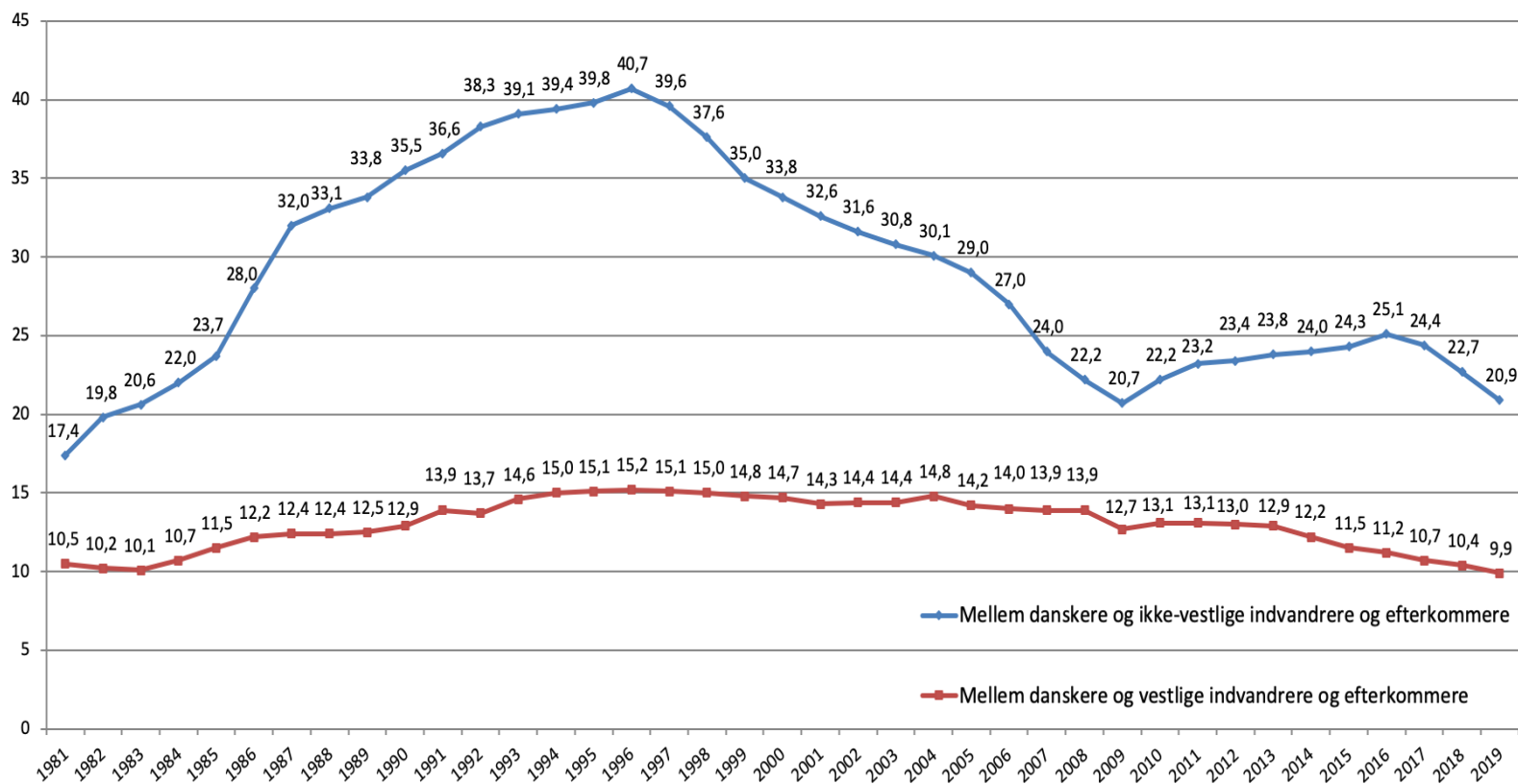
Figur 1. Beskæftigelsesfrekvenser blandt personer med dansk, ikke-vestlig og vestlig baggrund.

16-64 år. 1981-2019. Pct.

Beskæftigelsesgab 1981 - 2019

Figur 2. Det ikke-vestlige og vestlige beskæftigelsesgab. 16-64 år. 1981-2019. Pct. point

3 årsager til integrationssuccesen

- **For det første er humankapitalen blevet øget**
 - ❑ Danske sprogkundskaber er blevet bedre
 - ❑ Uddannelsesniveaue er blevet hævet
 - ❑ Kendskabet til det danske arbejdsmarked (kultur, regler m.v.) er blevet udvidet
- **For det andet er netværk blevet styrket**
- **For det tredje er diskriminationen blevet reduceret**
 - Derimod har skærpede økonomiske incitammenter (starthjælp mv.) kun bidraget enten meget marginalt eller slet ikke eller måske endda negativt

Beskæftigelsesfrekvensen 2013-2018

	2013	2018	2013-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	60.0	61.9	+ 1.9
Indvandrere fra vestlige lande	46.8	51.1	+ 4.3
Efterkommere fra vestlige lande	46.7	49.5	+ 2.8
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	35.4	40.9	+ 5.5
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	30.4	36.1	+ 5.7
Kilde	Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2018). Lønmodtager- og fuldtidsbeskæftigelse. 16-64 år. August måned.		

Absolutte beskæftigelsestal 2013-2018

	2013-2018	2013-2018	2013-2018
	Absolutte tal	Pct. vis andel	Pct. vis andel
Personer med dansk oprindelse	+ 28.618	25.9	25.9
Indvandrere fra vestlige lande	+ 32.783	29.6	30.4
Efterkommere fra vestlige lande	+ 875	0.8	
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	+ 36.410	32.9	43.7
Efterkommere fra ikke-vestlige lande	+ 11.931	10.8	
I alt	+ 110.617	100.0	100.0
Kilde	Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2018). Lønmodtager- og fuldtidsbeskæftigelse. 16-64 år. August måned.		

Beskæftigelsesfrekvensen for flygtninge 2015-2018

	2015	2018	2015-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
I alt	20	44	+ 24
Mænd	29	58	+ 29
Kvinder	7	19	+ 12
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019). Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. 3 års ophold i Danmark. 21-64 år. Lønmodtagerbeskæftigede. 4 kvartal.		

Flygtninge kommer hurtigere i job

	Mænd	Kvinder
Årgang 2015	2.7 %	1.4 %
Årgang 2016	8.3 %	2.6 %
Årgang 2017	15.7 %	5.1 %
Årgang 2018	22.6 %	9.0 %
Kilde	Dansk Arbejdsgiverforening (2019). En årgang består af de flygtninge, der fik udstedt et cpr.-nr. i de pågældende år. Andele i beskæftigelse året efter den 1. januar. Ustøttet beskæftigelse. 18-66 år. Data fra www.jobindsats.dk .	

Hvordan går det med uddannelserne?

- 20-24-årige med grundskolen som højst gennemførte uddannelse
- 20-24-årige med mindst en gennemført ungdomsuddannelse
- 25-39-årige med en gennemført videregående uddannelse
- 25-39-årige med en gennemført kompetencegivende uddannelse

20-24-årige med grundskolen som højst gennemførte uddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	32	26	-6
Vestlige indvandrere og efterkommere	34	30	-4
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	50	36	-14
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet.		

20-24-årige med mindst en gennemført ungdomsuddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	67	74	+7
Vestlige indvandrere og efterkommere	55	63	+8
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	47	63	+16
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet. Mindst en ungdomsuddannelse omfatter almen gymnasial, erhvervs gymnasial, erhvervsfaglig uddannelse samt kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.		

25-39-årige med en gennemført videregående uddannelse

	2008	2018	2008-2018
	Pct.	Pct.	Pct. point
Personer med dansk oprindelse	36	44	+8
Vestlige indvandrere og efterkommere	35	41	+6
Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	19	32	+13
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018) og Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet. Videregående uddannelse omfatter kort, mellemlang og lang videregående uddannelse samt bacheloruddannelse.		

25-39-årige med en gennemført kompetencegivende uddannelse

		2008	2019	2008-2019
		Pct.	Pct.	Pct. point
Mænd	Personer med dansk oprindelse	71	73	+2
	Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	35	49	+14
Kvinder	Personer med dansk oprindelse	75	80	+5
	Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere	46	67	+21
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019b). Kun indvandrere, der kom til Danmark i alderen 0-12 år, er inkluderet.			

Effekter af uddannelsesfremgangen?

- Social mobilitet: *Er den sociale mobilitet blevet styrket blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere?*
- De hårde ”ghettoer”: *Bliver uddannelsesniveaulet hævet i disse boligområder?*
- Efterkommerne i flygtningegrupperne: *Hvordan klarer de sig i forhold til de danske unge?*

Social mobilitet

	1995 (%)	2018 (%)	1995-2018 (% point)
I alt			
Danskere	60	58	- 2
Indvandrere og efterkommere	25	64	+ 39
Mænd			
Danskere	57	54	- 3
Indvandrere og efterkommere	28	55	+ 27
Kvinder			
Danskere	63	63	0
Indvandrere og efterkommere	32	73	+ 41
Kilde	Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2019). Andel af 25-årige med ufaglærte forældre og mindst en gennemført ungdomsuddannelse. Ikke-vestlige og vestlige indvandrere og efterkommere. Alle 25-årige pr. 1. januar det pågældende år og med bopæl i Danmark som 16-årig.		

De hårde ”ghettoer”

		2008/2009	2016/2017	2008/2009 – 2016/2017
Minimum 2 i skriftlig dansk og matematik (folkeskolens skriftlige afgangsprøve)	Danmark	81	86	+ 5
	Hårde ”ghettoer”	58	75	+ 17
Gennemført ungdomsuddannelse (24-26 årige)	Danmark	74	80	+ 6
	Hårde ”ghettoer”	42	60	+ 18
Gennemført erhvervs-kompetence-givende uddannelse (27-28 årige)	Danmark	65	70	+ 5
	Hårde ”ghettoer”	29	46	+17
Kilde	KAB (2019). Andele i pct. Data fra Danmarks Statistik, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har trukket. En hård ”ghetto” har været på regeringens ghettoliste de sidste 4 år i træk, hvilket bl.a. gælder for Mjølnerparken, (København), Gellerupparken (Århus) og Vollsmose (Odense).			

Mandlige 16-24 årige i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse

1	Sri Lanka	91 %
2	Vietnam	89 %
3	Bosnien	88 %
4	Danskere	85 %
5	Iran	82 %
6	Irak	81 %
7	Afghanistan	78 %
8	Somalia	72 %
9	Libanon	71%
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). Andele, der er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. 2014. Danskere sammenlignet med efterkommere fra 8 store flygtningegrupper.	

Kvindelige 16-24 årige i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse

1	Vietnam	93 %
2	Sri Lanka	92 %
3	Bosnien	90 %
4	Iran	90 %
5	Afghanistan	89 %
6	Danskere	86 %
7	Somalia	83 %
8	Irak	83 %
9	Libanon	73 %
Kilde	Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). Andele, der er i gang med en uddannelse eller i beskæftigelse. 2014. Danskere sammenlignet med efterkommere fra 8 store flygtningegrupper.	

Fundamentet

- Job- og uddannelsesmotivationen befinder sig på det samme høje niveau som for danskere
- Uddannelsesincitamentene (beskæftigelsesgrad, jobindhold og økonomisk afkast) virker stort set på samme niveau som for danskere
- Virksomhederne har basalt set en kvalifikationsorienteret approach i deres rekrutteringspolitik
- Virksomhedernes tilfredshed med ikke-vestlige medarbejdere er på et relativt højt og stabilt niveau

Kilderne

- Andersen, S. H., B. Jensen, B. W. Nielsen & J. R. Skaksen (2019). *Hvad vi ved om udsatte unge 2.* Kbh.: Gyldendal
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2018). *Flere ikke-vestlige indvandrere bider sig fast på arbejdsmarkedet.* Notat, den 10. 12. 18.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (2019). *Indvandrere og efterkommere bliver i højere grad mønsterbrydere..* Notat, den 16. 09.19.
- Catinét (2009). IntegrationsStatus 2. halvår 2009.
- Dansk Arbejdsgiverforening (2019). *Flygtninge kommer hurtigere i job.* Analyse. 23.08.19.
- KAB (2019). *Uddannelseseksplosion i de hårde ghettoområder.* Notat. Udateret.
- Lassen, H. (2017). *En supertanker ændrer kurs. En analyse af beskæftigelsen blandt personer med en ikke-vestlig baggrund på det danske arbejdsmarked fra 1996 til 2016.* Ph.d. Afhandling, Aalborg Universitet
- Rockwool Fondens Forskningsenhed (2000). Specialkørsel offentliggjort i Agenda, nr. 31, august 2000.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2016). *Efterkommere fra visse lande overhaler personer med dansk oprindelse på uddannelses- og jobfronten.* Nyhedsbrevet Integration i Tal, nr. 2, 1916.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2017). Gode dansk kundskaber er afgørende for ikke-vestlige indvandreres tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. Integration i Tal, nr. 5, den 9. maj.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018). *INTEGRATION: STATUS OG UDVIKLING – MAJ 2018.*
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019). <https://integrationsbarometer.dk/aktuelt/7>. Aflæst 12.09.19.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019a). *INTEGRATION. STATUS OG UDVIKLING 2019. Fokus på ikke-vestlige lande.*
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2019b). <https://integrationsbarometer.dk/tal-og-analyser/uddannelse>. Aflæst 12.09.19.
- www.statistikbanken.dk/RAS1, www.statistikbanken.dk/RAS207, www.statistikbanken.dk/RAS201. og www.statistikbanken.dk/FRDK118.

Kontakt

- ❖ Hans Lassen
- ❖ Mobil 4025 1845
- ❖ sisyfos@sisyfos.org
- ❖ www.sisyfos.org

